

vezilo

GLASILO DELOVNIH LJUDI DO BETI, KOMET

PREBERITE — Bližajo se časi dopustov. Preden vam zaželimo veliko sonca, toplo morje, kakšno novo prijetno poznanstvo, naj opozorimo na letošnjo že šesto številko Vezila. Izšla je samo na osmih straneh, zato je vam ne bo potrebno odnesti na dopust, saj jo boste v dobri uri zmogli doma. Svetujemo, da preberete zanimivo anketo in se med odgovori zamislite. Opozarjamo na rubriko „Ali veš. . .“ Saj res, ali veste, da lahko povsem neznani pevec v enem letu zasluži malone 500 starih milijonov, da moramo Jugoslovani za liter goriva delati po starih izračunih 34 minut, v ZR Nemčiji pa slabih 6 minut, da bo jugoslovansko kmetijstvo letos zaslužilo kar 2,1 milijarde dolarjev. . . ? Na 6. strani prinašamo zanimiv pogovor z Milanom Ivanetičem, možakarjem, ki ima dva konjička, Mirnopečanke še kar naprej kegljajo, na 8. strani pa ugotavljamo, da so polovico Rembrandtovih del naredili drugi. Se bo veliki slikar obrnil v grobu? Smo Slovenci res najbolj „pravoverni“ varčevalci?

Toliko v letošnji šesti preddopustniški številki. In sedaj k željam: veliko sonca, miru, hladnih pijač, toplo morje razumevajočo ženo in veliko prijateljev za — kartanje. Če pa bo priložnost, si po možnosti oglejte kakšno zanimivo razstavo, dobro filmsko ali gledališko predstavo, vsekakor pa ne pozabite na dobro knjigo.

Nekateri so slepi

Sindikalna konferenca metliške Beti je nedavno razpravljala o disciplini na delovnem mestu, prav tako pa razprave o tej problematiki tečejo tudi v izvršnih odborih osnovnih sindikalnih organizacij po tozdih. Povod za takšne razprave je seveda neustrezna disciplina, ki sicer še ni tako kritična, da bi morali sprožiti alarmni zvonec, a tudi ne tako neoporečna, da bi ta problem smeli pustiti v nemar.

Prihodi v delovno organizacijo so zaenkrat zadovoljivi, zamud na delo ni. Pri odhodih pa je problem v tem, ker že 15 minut pred koncem delovnega časa čaka skupina delavcev pri izhodu, z izgovorom seveda, da avtobus odpelje pred 15. uro. Vendar pa ima Beti z Integralom dogovor, da odpeljejo avtobusi 5, 10 minut po 15. uri.

Najbolj problematičen je bife. Nekaj skupin delavcev stoji v bifeju od pol osmih do pol devetih zjutraj ter v času malice do 11. ure, torej ves čas, ko je bife odprt. V popoldanski izmeni pa se dogaja, da pridejo nekateri na delovno mesto le na obisk, nato pa odidejo v bife. Ob tem se postavlja vprašanje, kako je s prisotnostjo na delovnem mestu? Ali jih njihovi sodelavci ne pogrešajo? In kako je z ljudmi, ki te delavce nadzorujejo? Ne opazijo njihove odsotnosti? Nekateri so očitno slepi.

V Beti so že razmišljali, da bi bife zaprli ter prešli na samopostrežni način prodaje pijače po tozdih, a niso prepričani, da bi bilo to učinkovito. Odločitev o rešitvi tega problema bo vsekakor padla še junija. Prav gotovo pa izvršni odbori sindikatov v razpravi ne bodo izpustili problema alkoholizma na delovnem mestu ter tihotapljenja alkohola v delovno organizacijo.

Da bi dobili nekoliko bolj jasno sliko o problemu discipline na delovnih mestih, smo za mnenje o tej problematiki povprašali nekaj delavcev v Beti. Zanimivo pri tej anketi je bilo, da je bilo zelo težko dobiti mnenja delavcev o tem

problemu. Tako na primer v skladišču gotovih izdelkov ni bilo moč najti niti enega, ki bi govoril o nedisciplini, četudi disciplina v tistem delovnem okolju ni vedno povsem neoporečna.

Velikodušno podpisovanje dovolilnic

NIKO FILAK, vratar: „Odkar smo okrog tovarne postavili ograjo in so za izhod iz delovne organizacije potrebne dovolilnice, je tudi izhodov manj. Izhajajoč iz tega lahko zaključim, da so prej mnogi

NIKO FILAK

hodili ven brez potrebe. Poleg tega pa sedaj tistim, ki odidejo iz tvarne po zasebnih opravkih, odbijejo delovne ure. Še vedno je največ izhodov v dopoldanski izmeni, kar je razumljivo, saj imajo ljudje takrat največ opravkov; službenih ali zasebnih. Sicer je število izhodov v največji meri odvisno od tistih, ki dovolilnice izdajajo. Nekateri jih podpisujejo zelo velikodušno, pri drugih jih delavci dobijo s tešavo. Imamo tudi izjeme, ki hočejo mimo vratarja brez dovolilnice, izmišljujejo si različne izgovore. Zadržati jih ne moremo, zato jih zapišemo v črno knjigo. To so v glavnem vedno isti ljudje.”

VIDA KLEPEC, adjustirka v tozdu Konfekcija: „Delavci iz obratov, kjer nimajo normiranega dela, pogosto zahajajo

v bife. Me, ki moramo doseči normo, pa vedno pazimo, da se čim prej vrnemo iz bifeja, če že gremo tja na čaj. Ko sem šla pred dnevi na čaj, je bila pri šanku dolga vrsta, zato nisem čakala. Predlagam, da bi zato stregli dve točajki. Po drugi strani se sprašujem, kako to, da je med delovnim časom v bifeju toliko ljudi. Jih na delovnem mestu ne pogrešajo? Govori se, da bi morda bife zaprli in ne bi več obratoval!

ANTON GORŠE

Ne, to ne bi bilo dobro! Razen, če bi po tovarni postavili avtomate za pijačo.”

ANTON GORŠE, predelavec v tozdu Kodranka in volna: „Veliko delavcev gre v bife, da jim pač mine čas — to je res. Toda mnogo jih gre tudi zato, da si potešijo žejo. Za tiste, ki so stalni obiskovalci ob točilni mizi bi rekel, da je to njihova nekajletna navada. Iz našega tozda jih sicer bolj malo zahaja v bife, vendar smo proti takšnim poskusili ukrepati, a ko bi morali ljudi kaznovati, so postali sodelavci preveč sentimentalni in tako ni bilo s kaznijo nič. Pozdravljam sindikalno odločitev, da bo vzeli vajeti v roke ter postavanju ob šanku naredil konec. To bi moral narediti že prej! Nikakor pa se ne strinjam, da bi bife zaprli, saj pridejo mnogi zjutraj tja na zajtrk, popijejo čaj ali kavo.”

JOŽE MUC, tehnolog v barvavnici: „Problem z bifejem in ljudmi, ki pogosto zahajajo tja, je umetno ustvarjen. Če bi ga zaprli, s tem ne bi rešili težave. Tisti ljudje, ki se sedaj sestajajo ob točilni mizi, bi se potem zadrževali kje drugje. Nikakor pa ni rečeno, da je zaradi tistih ljudi zastoj v pr-

VIDA KLEPEC

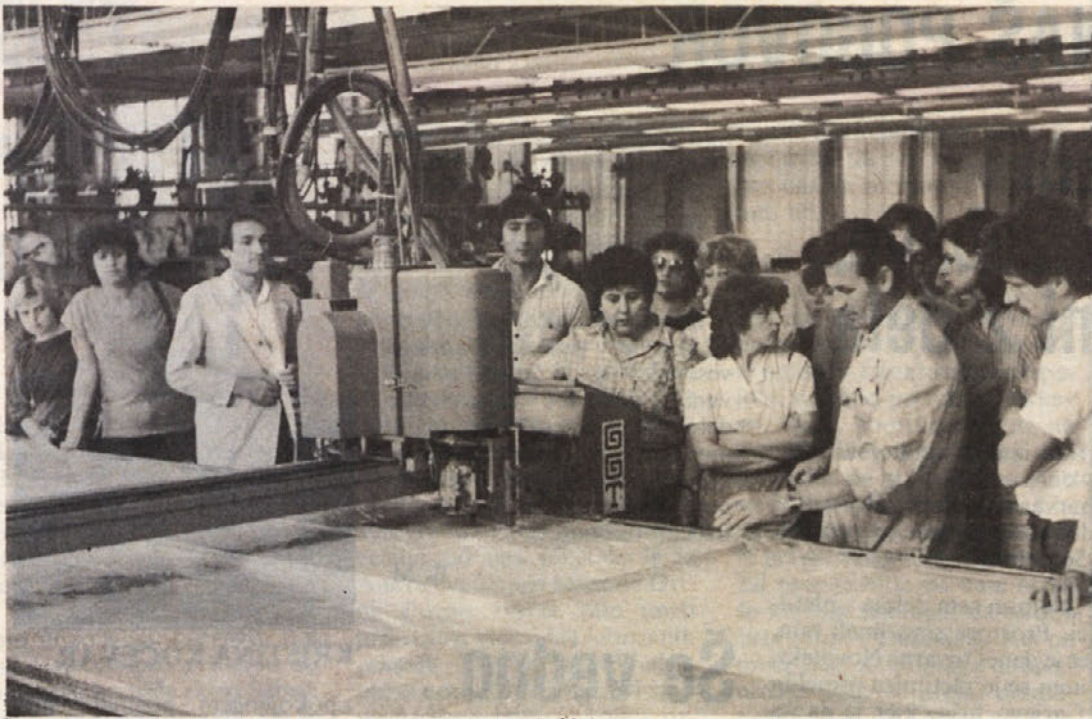
oizvodnji, saj ti delavci nimajo normiranega dela, njihova glavna naloga pa je, da bdijo nad stroji. Pri tem pa lahko drug drugega nadomeščajo. V barvavnici imamo takšen deloven proces, da lahko delavec nadomesti drugega, a to ne

JOŽE MUC

pomeni za proizvodnjo nobene izgube.”

M. B.

TOVARNA IZ PRAVLJICE — Metliški tehniki in inženirji, člani društva, so pred kratkim pripravili izlet v Pirot. Tamkajšnji tekstilci so nas sprejeli odprtih rok, priznati pa moramo, da smo bili še bolj kot nad tradicionalno gostoljubnostjo navdušeni nad najbolj sodobno opremo. Na sliki: gostitelji so nam pokazali krojenje, ki ga opravljajo s pomočjo računalnika. Da imajo bolj malo odpadkov, bržkone ni potrebno izgubljeni besed. (Foto: Branko Matkovič)

Tovarna iz pravljice

Društvo inženirjev in tehnikov tekstilcev iz Metlike je pripravilo ekskurzijo v Pirot. Glavni namen je bil ogledati si tekstilno tovarno 1. maj. In imeli smo kaj videti.

Delovna organizacija je kot iz pravljice, postavljena v mogočni park, v katerem ne manjkajo niti pavi.

Najbolj padejo človeku v oči umetniške stvaritve, ki so vgrajene v poslopje. Ne bo odveč omeniti otroškega vrta, ki ga ima 1. maj, pa še muzeja, v katerem prikazujejo razvoj svoje tovarne. Proizvodni prostori so opremljeni z najsodobnejšo opremo, na naši sliki vidimo krojenje, ki ga opravljajo s pomočjo računalnika in se tako izognejo prevelikim odpadkom.

Gostitelji so nas sprejeli zelo lepo, povedali so nam, da si ogleda njihovo delovno organizacijo letno tudi sto tisoč ljudi.

Ob ogledovanju 1. maja se človeku nehote porodi tiha želja, da bi imeli tudi v Beti kaj podobnega.

Nekaj bi lahko k videzu Beti prispevali tudi sami, če bi le bolj pazili na red in čistočo. Tako pa...

Koliko za vrtec

Na podlagi 15. člena Zakona o vzgoji in varstvu predšolskih otrok (Ur. list SRS, št. 35/79) je skupščina OSOV Metlika na seji dne, 8. 6. 1983 sprejela SKLEP o višini prispevka staršev pri kritju stroškov za otroka v vzgojnovarstveni organizaciji v občini Metlika za leto 1983

I.
Ekonomska cena na otroka v vzgojnovarstveni organizaciji znaša mesečno v jasličnem oddelku 7.451 din, v skupini 2—3 letnih otrok 6.304 din, v skupinah 3—7 letnih otrok 4.745 din.

Stroške vzgoje in amortizacijo krije za vse otroke v celoti občinska skupnost otroškega varstva Metlika.

Stroške varstva in prehrane, ki znašajo v jasličnih oddelkih 4.507 din, v skupini 2—3 le-

tnih otrok 4.156 din in v skupinah 3—7 letnih otrok 3.100 din krijejo starši in skupnost po merilih, ki jih določa ta sklep.

II.

Starši krijejo sami najvišji znesek varstva in prehrane za svojega otroka v vzgojnovarstveni organizaciji, če povprečni mesečni dohodek na člana družine, v kateri otrok živi, presega 9.800 din.

III.

Starši prispevajo pri pokrivanju stroškov varstva in prehrane mesečno za svojega otroka v vzgojnovarstveni organizaciji znesek, ki je odvisen od povprečnega dohodka na člana družine v preteklem letu.

Pri ugotavljanju dohodka veljajo smiselno enaka določila, kakor za minimalne denarne pomoči.

V.

Za vsak dan vnaprej sporočene odsotnosti otroka se od stroškov varstva in prehrane odšteje v jaslih in v skupini 2—3 letnih otrok 48,40 din, v skupinah 3—7 letnih otrok pa 42,50 din.

Če je otrok v VVO več kot 21 dni v mesecu, se za vsak dan prišteje za prehrano v jaslih in v skupini 3—7 letnih otrok pa 60,70 din.

VI.

Razliko med prispevki staršev, in med dejanskimi stroški varstva in prehrane za otroka v vzgojnovarstveni dejavnosti zagotavlja skupnost.

V primeru bistveno nižjega planiranega dotoka sredstev skupnosti in v primeru bistveno višjih materialnih stroškov v vzgojnovarstveni organizaciji, bodo med letom spremenjena določila 1. in 3. člena tega sklepa.

VII.

Ta sklep velja od 1. 7. 1983 dalje. Objavi se v Vezilu.

PRESEDNIK SKUPŠČINE
SOV
METLIKA:
FRANC KOČEVAR, l.r.

Dohodkovna skupina	Dohodek na člana družine-mesečno	% udeležbe polne ek. cene	Starost otrok jasli 2. - 3. letni	3.-7.let.	
1	- 3.900	20	1.453	1.274	1.274
2	3.901 - 4.200	25	1.863	1.576	1.274
3	4.201 - 4.700	30	2.235	1.091	1.424
4	4.701 - 5.300	35	2.608	2.206	1.661
5	5.301 - 6.000	40	2.980	2.522	1.898
6	6.001 - 6.800	45	3.353	2.837	2.135
7	6.801 - 7.700	50	3.726	3.152	2.373
8	7.701 - 8.700	55	4.098	3.467	2.610
9	8.701 - 9.800	60	4.471	3.782	2.877
10	9.801 -		4.507	3.156	3.100

NAŠ POGOVOR

Eni z zabave, mi z dela

...da zadošča naš magistralni plinovod za potrebe do 1995. leta. Podatek, da z zemeljskim plinom že sedaj prihranimo letno 550 tisoč ton mazuta in kurilnega olja torej potrjuje pravilnost odločitve, da počasi prehajamo na to vrsto energije.

...da v zadnjih dveh letih posvečamo kmetijstvu vse več pozornosti. Zato ni čudno, če z zanimanjem prisluhnemo napovedim strokovnjakov. Jugoslovansko kmetijstvo naj bi etos izvozilo za 1,5 milijarde dolarjev kmetijskih pridelkov, za nadaljnjih 600 milijonov dolarjev pa jih bo prodalo tujim turistom — v Jugoslaviji, seveda. To pa bo tudi največja postavka v našem izvozu. Venčar — vsota 2,1 milijarde dolarjev ni niti približno tista številka, ki jo naša država lahko doseže z izvozom prehranskih izdelkov. Strokovnjaki pripravljajo vrsto ukrepov, ki bodo pospešili kmetijsko proizvodnjo, v kateri bo že letos istvarjenih 55 odstotkov narodnega dohodka. Ko smo že omenjali zelene bankovce — ne smemo pozabiti, da bodo to najcenejši dolarji, zato moramo kmetijstvu res posvetiti še več pozornosti in od besed preiti k dejanjem.

...da bo naša država dobila letos od turizma okoli 1,2 milijarde dolarjev. Prvi obiski napovedujejo dobro sezono. Marka in šiling sta revalvirala, lira in pezeta sta zmanjšali svojo vrednost, dinar je zdrsnil navzdol za 16 odstotkov. Kaj te devizne „igre“ pomenijo? Odgovor je kratek: naša ponudba je postala še bolj konkurenčna, zlasti na obeh najmočnejših iniciativnih tržiščih: v ZR Nemčiji in Avstriji. In še podatek: letos je naša turistična kosarica (buteljka vina, kava, sladoled srednji turistični menu, viski) vredna 531 dinarjev, v Grčiji 1210 dinarjev, v ZR Nemčiji 1580 in v Avstriji 1380 dinarjev.

Ena izmed upokojenih delavk tovarne Beti, ki so delale v barvarni, je Pepca Horvat. V delovno organizacijo je prišla 1956. leta.

„Najprej sem delala v pletilnici. Prostore smo imeli tam, kjer je danes tovarna Novoteks, potem se je pletilnica preselila v Carjevo hišo, kjer je danes prodajalna Novoteksa. Selila sem se še enkrat, in sicer v današnje prostore tovarne. Spominjam se, da smo imeli v začetku proizvodnjo zelo zastarelo, če jo primerjamo z današnjimi stroji, seveda. Pletilni stroji so bili ročni, ko pa smo dobili električne, je bilo moje delo na njih zaradi tankih igel in mojega slabega vida zelo naporno, zato sem se takoj, ko je začela obratovati barvarna, zaposlila pri kalandru,“ je dejala Horvatova.

Kako težko je bilo v začetku, je vedela dobro povedati tudi Pepca. „Vendar smo se navadili. Delavci smo nekako držali skupaj in težko bi se našel kdo, ki bi zamenjal delovno mesto, četudi bi bilo boljše od tistega v barvarni.“

15 let, najprej v pletilnici, potem v barvarni, je Horvatova delala v treh izmenah. „To seveda ni bilo lahko, a se človek navadi. Takrat še ni

PEPCA HORVAT

bilo prostih sobot in spominjam se dogodka, ko sem delala še v pletilnici pri Carju. Bilo je na novoletni dan, ko so se ljudje zjutraj vračali domov z zabav, mi pa z dela.“

Deseto leto teče, kar je Pepca Horvat v pokoju. Danes je vesela ko ve, da delavci v barvarni ne deljo več v tako težkih delovnih razmerah, da imajo moderne stroje, skratka, da je njihovo delo lažje kot je bilo pred dvajsetimi leti delo prvih Betinih barvarjev.

B. M.

Še vedno je del Beti

Letos mineva 20 let, odkar je v Beti začela obratovati barvarna. Med delavkami, ki so delale v njej, a so se že pred njenim jubilejem upokojile, je tudi Kristina Kočevar iz Metlike.

„V Beti sem prišla leta 1967 ter od vsega začetka delala na suhi apreturi. Po trinajstih letih sem se zaradi nesreče morala invalidsko upokojiti, vendar priznam, da bi bila še vedno raje za strojem kot pa upokojenka. Devet let sem delala v treh izmenah. Ni mi bilo težko in prav rada sem delala ponoči, saj sem tudi več zaslužila, življenje paami kot samohranilki ni bilo lahko. Ko sem se upokojila, je bilo življenje še težje, saj je bila pokojnina majhna, vzdrževati pa sem morala tudi nečaka,“ pove Kristina.

Ko je prišla Kočevarjeva v barvarno, so bile razmere boljše kot v začetku, a še vedno težje kot drugod po tovarni. Vendar se je navadila in nikoli ni pomislila, da bi odšla drugam. Tudi s sodelavci se je lepo razumela in gotovo so prav zaradi tega, ker so delali v težkih razmerah, toliko bolj držali skupaj. „Vedno smo govorili, da je barvarna srce tovarne,“ se spominja.

Kljub temu da je upokojena, Kristina še vedno čuti, da je del Beti. Poje v mešanem pevskem zboru, včasih obiše sodelavce v tovarni, ob 8. marcu pripravi delovna organizacija svojim upokojenim delavkam sprejem, vsak mesec pa

KRISTINA KOČEVAR

upokojencem pošiljajo tudi Vezilo.

„Četudi sem se s težkim srcem upokojila (saj bi rada delala, so zdravniki priporočili drugače), pa mi sedaj ni dolg čas. Ne razumem tistih upokojencev, ki nprestano tarnajo, kako jim je dolg čas. Jaz imam dela vedno dovolj, saj opravljam vrsto funkcij v različnih društvih in v hišnem svetu, poleg tega obdelujem tudi vinograd in njivo. Pa vendar,“ pristavi Kristina „bi še vedno raje delala v delovni organizaciji.“

Ob koncu Kočevarjeva ni pozabila pozdraviti vseh delavcev v Beti, predvsem tistih, ki so pred petimi leti, ko se je ponesrečila, pokazali toliko razumevanja.

OSEM NOVIH

Statistika trdi, da je bilo letošnjega aprila v Sloveniji nezaposlenih približno 15.700 ljudi. To je skoraj 500 manj, kot ob koncu lanskega leta. Iz Mirne peči sporočajo, da imajo ta čas zaposlenih okoli 120 delavk in delavcev, nazadnje pa so zaposlili še osem novih delavk, ki so se zaposlile v tem tozdu razveselile iz dveh razlogov: boljši kos kruha si bodo služile v domačem kraju, pa tudi sicer na zaposlitev v času, ko je do službe težko priti, niso računale. Novim delavkam želimo, da bi se v kolektivu dobro počutile, obenem pa jih vabimo k sodelovanju. V kratkem pričakujemo njihov prispevek o prvih vtisih v tej temeljni organizaciji.

I. K.

Poučno in zanimivo

Pri zbiranju prijav za na ta izlet smo imeli veliko težav. Kljub temu pa smo zdaj vsi zelo zadovoljni, saj verjetno v lastni „režiji“ v treh dneh nikoli ne bi videli in doživeli toliko stvari. Res je bilo vožnje malo preveč, vendar, ker smo se večji del vozili ponoči, se je dalo in splačalo potrpeti. Pot nas je vodila po avtocesti do rumskega križišča skozi Šabac, kjer pa se nismo ustavili, ker še ni bilo „vašara u Šabcu“. Zato pa smo tisti dan nenačrtno, vendar natančno spoznali kraj Kostojevići, tik pred Titovim Užicem.

Kraj niti ni zgodovinska niti naravna znamenitost, čeprav je stisnjen v lepi, mirni dolini, kjer smo tišino motili le mi, izletniki. Ogled kraja nam je omogočil naš nov, 6 dni star avtobus. Nekaj se je pocedilo pod zadnjim delom kot bi opravil malo potrebo, strokovnjaki pa so takoj ugotovili, da je šla „lajtunga k vragu“. Bilo je potrebno zares veliko

naporov in vsa zbranost našega šoferja Vlada ter pomoč avtobusnega servisa iz Titovih Užic, da smo lahko nadaljevali komaj začeto pot. Verjetno pa bodo Kostojevićanom ostali še dolgo v spominu Slovenci, ki jih je bila polna gostilna, pa tudi obe kafani in še kaj.

Popoldne smo si ogledali še dva pomnika naše polpretekle dobe in spomenik na Kadijnjači in spomenik na Tjentištu, paaše znameniti most Mehmet paše Sokolovića v Višegradu, ki ga je do sedaj večina od nas poznala le iz Andrićeve knjige Most na Drini. Pozno zvečer smo imeli priložnost videti še Dubrovnik ponoči, kar je tudi vredno pozornosti. No, prenočili smo vsi na enem babjem kolku, oz. v hotelu na Babinem kuku, le da eni od tega spanca niso imeli dosti koristi, ker so šli raje v disco.

Tudi Dubrovnik je večina poznala le iz fotografij, filma ali televizije, zato smo poslušno hodili za našim vodičem, ki nam je razkazal velik del starega dela mesta: vrata Pile, staro lekarno, samostan, cerkev sv. Vlaha, katedralo, gradske zidine in pa seveda Stradun. Piko na i ogledu smo dali še s povzpethem na okrog 500 m visoki SRD, kamor smo se peljali z gondolo. Res je bilo

z nami nekaj junakov, ki imajo raje trdna tla pod nogami, vendar nas to ni motilo. Njih pa tudi ne.

Na poti v Split smo se ustavili še v slikoviti Makarski, opazili, da je tudi letos morje polno meduz. V Splitu pa smo si ogledali Dioklecijanove palače, sprehod po tržnici, cerkev sv. Duje, športne objekte na Poljudu in še kaj. Zadnji dan izleta, že na poti domov, smo se tudi kopali, si ogledali šibeniško katedralo in se ustavili še pri slapovih Krke. Kar malo žal nam je bilo, da nam ni šla še kakšna lajtunga, da bi dlje časa ostali v Dalmaciji. Ker pa proti času ne pomagajo nobeno orožje, smo se preko dalmatinske Zagore, čez Drniš in Knin spustili v Bosno do Drvarja, ki je bil naša zadnja postaja. Ne samo, da je bil to velik izlet zato, ker smo prevozili veliko kilometrov, potovali po treh republikah in veliko videli, velik je bil tudi zato, ker smo se vrnilo vsi zadovoljni in polni vtisov o drugih krajih, ki so ravno tako naši, pa jih ne poznamo zadosti. Poleg vtisov pa imamo še polno spominkov in seveda tudi fotografij, saj smo se fotografirali skoraj pri vsakem malo večjem kamnu. Za spomin.

B. M.

v Belgiji 6,51, v Franciji 9,38, Italiji 13,30, Nizozemski 6,45, ZR Nemčiji 5,46, Veliki Britaniji 7,23, v Jugoslaviji 34,24 minut. Od tedaj se je pri nas bencin nekajkrat podražil, dohodki pa so realno padli. Torej je jasno, da moramo pri nas tudi danes za liter bencina delati več kakor 34 minut in 24 sekund.

...da je od 15. maja 1982, ko je začel delati sedanji sklic skupščine Jugoslavije, pa do 1. maja letos, bilo 28. zasedanj zborov, na katerih so proučevali 269 točk dnevnega reda. Zbora sta sprejela 145 zakonov in drugih skupščinskih aktov. Za ilustracijo naj zapišemo, da je zvezni zbor predložil več kot 270 amandmajev k predlogom zakonov, ki so bili pred tem zborom. Stalni delovni organi obeh zborov so imeli v tem obdobju 511 sej, na katerih so obravnavali več kot 1500 točk dnevnega reda, skupni delovni organi obeh zborov pa so imeli 56 sej s približno 350 točkami dnevnega reda. V obeh zborih je bilo v tem obdobju zastavljenih 118 delegatskih vprašanj. To so podatki, ki jim komaj lahko verjamemo. Pa vendar so resnični in pričajo o izredno intenzivnem in zelo razvejanem delu skupščine Jugoslavije.

...da so nadvse zanimive primerjave z avstrijskimi cenami. Tako velja v hotelu B kategorije v Avstriji goveja juha 64,50 dinarjev, pri nas 35, dunajski zrezek velja v sosednji državi 344, pri nas 200 din, biftek 387 din, 300 dinarjev v našem hotelu, liter belega vina v Avstriji 387, pri nas 200 dinarjev, kava v Avstriji 94,60 dinarjev, pri nas 30 dinarjev, steklenica cocacole prek meje 77,40 dinarjev, pri nas 50 dinarjev (1 šiling = 4,30 dinarja). Torej — naše cene so resnični adut naše turistične ponudbe v letošnjem letu.

POUČNO IN ZANIMIVO, A KRATKO — Po zadovoljnih obrazih sodeč lahko trdimò, da nobeden od udeležencev izleta teh kamnitih stopnic ne bi zamenjal za direktorski fotelj.

ZAHVALA

Ob smrti najinega očeta Jožeta Pirkoviča se iskreno zahvaljujemo vsem, ki ste mu podarili cvetje, nam izrekli sožalje in pokojnika spremili na njegovi zadnji poti.

Ivica Flajnik in
Jože Pirkovič

ZAHVALA

Ob boleči izgubi očeta Nikole Mlačka se iskreno zahvaljujem osnovni organizaciji sindikata TOZD konfekcija Metlika za podarjeni venec, sodelavcem pa za denarno pomoč.

Milka Lukunič

ZAHVALA

Ob prerani in nenadni smrti najinega sina Zdravka Cigiča se iskreno zahvaljujemo sodelavcem iz temeljne organizacije metraža za venco in denarno pomoč, šoferjem in sodelavcem iz tehničnega servisa za vse, kar so storili za naju, osnovni organizaciji sindikata Tozd metraža ter vsem, ki so nam stali ob strani v teh za naju res težkih trenutkih. Hvala vsem, ki ste nam izrekli sožalje in vsem, ki ste najinega Zdravka pospremili na njegovi zadnji poti. Še posebej se zahvaljujemo sodelavcem Zdravka iz TOZD pletilnica za vsestransko pomoč in organizacijo pogreba. Enaka zahvala gre industrijskemu gasilskemu društvu in mladincem.

Stanka in Ivan Cigič

POGOVOR

Milan Ivanetič, mojster mehanik v metliški Beti, sicer ni bil takoj pripravljen na pogovor, saj ni želel, da bi ga kovali v zvezde, ko pa mu razložimo, da gre predvsem za to, da bi tudi drugi zvedeli kaj več o konjičku, s katerim se ukvarja šele leto dni, je kaj rad spregovoril. Milan je namreč maratonec, na nedavnem maratonu Treh src, ki ga pripravljajo Radenska, pa je v svoji starostni kategoriji osvojil prvo mesto.

„Teči sem začel pred letom dni, za ta šport pa me je navdušila sestra, ki teče že dlje časa. Treniram redno, štirikrat do petkrat na teden, povprečno pa pretečem okoli 10 kilometrov na dan. Imam svojo progo, in sicer iz Metlike do Trnovca, Lokvice, Bušinj vasi do križišča cest, ki peljeta proti Radovici in Slamni vasi in nazaj,“ je povedal Ivanetič, ki je lani prvič nastopil na malem maratonu Treh src (21 kilometrov) v Bovcu in Kranju ter prav tako na mednarodnem malem maratonu v Umagu. Vidnejših uspehov lani ni imel, lahko pa je primerjal svojo vzdržljivost z vzdržljivostjo vrstnikov in tudi to je bila zanj pomembna izkušnja.

Na letošnjem spomladanskem maratonu Treh src pa je prvič tekel maraton (42 kilometrov) ter v starostni skupini od 45 do 50 let osvojil prvo mesto.

„Moj cilj je bil, da pridem do cilja, nikoli pa še pomislil

MILAN IVANETIČ

nisem, da bi zmagal, da sem zmagovalc. Sicer pa je v moji skupini prišlo na cilj le 6 tekmovalcev.”

Kako množična je ta tekaška prireditelja pa pove podatek, da je letos v devetih starostnih kategorijah v teku na 10, 21 in 42 kilometrov nastopilo 2200 žensk in moških.

V letošnjem letu bo Milan pomeril svoje moči še na nekaj maratonih, tako na jesenskem teku Treh src v Kranju in Bovcu ter na Plitvičkih jezerih, spomladi na malem maratonu v Delnicah, pred kratkim pa se je udeležil tudi partizanskega marša v Kumrovcu na 26 kilometrov dolgi progi.

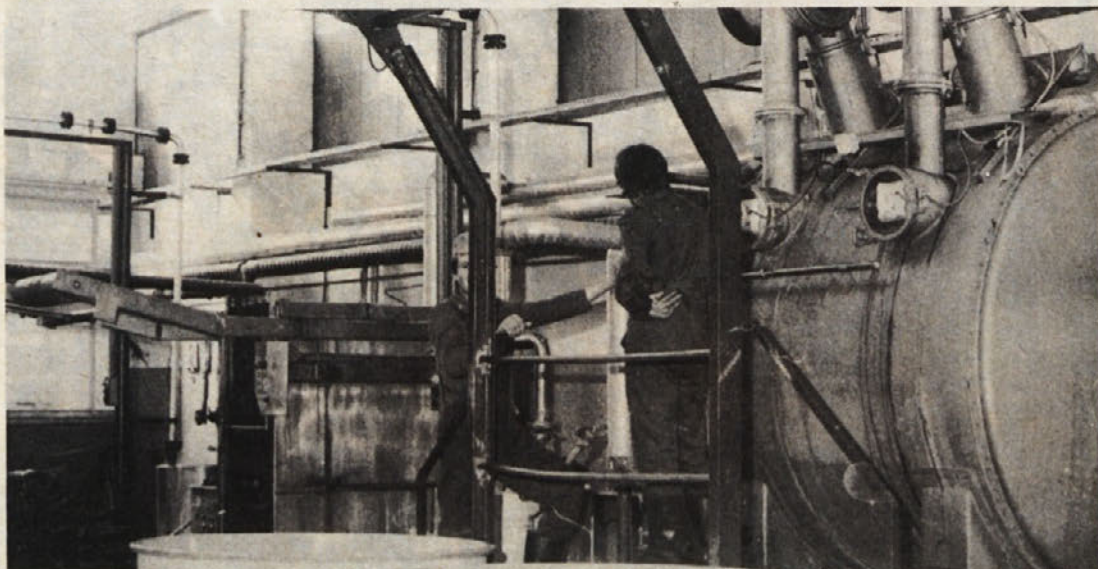
Milan Ivanetič pa ni le dober maratonec, temveč je že 29 let zvest tudi metliški mestni godbi na pihala, kjer igra bas. „Hodil sem v osmi razred

osnovne šole, ko se je vrsta mojih prijateljev odločila, da začne igrati v godbi na pihala, zato sem se odločil tudi jaz. Nekateri med njimi sedaj ne igrajo več, jaz pa še vedno vztrajam in gotovo bom še nekaj časa ostal pri godbi.” In ne le to, da Milan malodane že tri desetletja vztraja pri mestni godbi, za igranje je navdušil tudi hčerko, ki igra klarinet od 11. leta.

„Sedaj so v godbi v glavnem mladi — jaz sem s svojimi 45. leti že veteran. Tako se nam ni potrebno bati za prihodnost godbe,“ pove Ivanetič. Za prihodnost godbe, ki igra zelo kvalitetno, se v Metliki zares že dolgo časa ne boje več, saj je mladih, ki se navdušujejo za igranje v njej, vedno več. „To, da igramo tako kakovostno, pa je po mojem mnenju v veliki meri odvisno od zavzetosti vsakega posameznika, za to pa je potrebnih tudi veliko vaj. Vadimo dvakrat na teden, nastopov pa imamo kar 80 do 90 na leto.”

Če smo na začetku rekli, da bomo predstavili konjiček Milana Ivanetiča, smo se nekoliko zmotili, saj ima Milan kar dva konjička, ki se, čeprav sta popolnoma različna, v njegovem življenju lepo dopolnjujeta. Če je pri godbi na pihala Ivanetič vztrajal tri desetletja, potem gotovo tudi teka na dolge proge ne bo opustil kar čez noč.

M. B.

NEKDAJ SO BILE LESENE KADI — Mladi delavci, ki danes delajo v Metražinem obratu Barvarna, si niti predstavljati ne morejo, kako so prvi barvarji barvali blago ročno v lesenih kadeh. Danes opravljeno delo s pritiskom na gumb. Stroj za barvanje bombaža na fotografiji je eden najmodernejših v naši domovini, imenuje pa se rotosteam.

Keglji padajo

Iz našega mirnopedškega tozda dobim le malo vesti, čeravno je obljub, da bo gradiva za Vezilo dovolj, kar preveč. Kaže pa, da je le prišlo do osvežilnih vetrov, ki bodo pregnali morečo in dolgočasno sapico. Z dekleti, ki so obljubila redno oglašanje, se veselimo, da so časi balzamiranih sklepov balzamiranih ljudi o rednem pisanju mimo. Pa preberimo nekaj prvih notic:

INŠPEKTORICA BREZ DELA

V začetku junija je mirnopedški tozd obiskala republiška inšpektorica. Zanimalo jo je predvsem varstvo delavcev. Obisk je bil dokaj dolg, obrazi naših odgovornih resni, pa vendar ob koncu ni bilo nič kaj posebno resnega. Kaže, da v tej naši delovni organizaciji vedo, kako se streže tem stvarim, dodajmo le, da je stroga inšpektorica nekaj napak le odkrila. V hipu so bile odpravljene.

DIREKTOR NA TV

Medtem ko je inšpektorica vnesla nekoliko več življenja v organizaciji v dopoldanskih časih, je bilo živahno

VEZILO, glasilo delovnih ljudi DO Beti in Kometa, ureja uredniški odbor: Toni Gasperič (glavni in odgovorni urednik), Slobodanka Videtič, Janez Zele, Desimir Milovanovič, Vida Segina, Marija Jakljevič, Jože Gerkišič, Tone Omerzel, Ivica Rajgelj, Jožica Cigič, Zdenka Gerkič, Branko Herak, Milena Pavuna, Zvonka Gorenc, Sonja Zorc, Marjetka Zele, Milka Mavrin, Jože Novak, Vera Kostelec, Mimir Čikič, Ivan Brodarič in Irena Kostevc. Tehnični urednik: Janez Pezelj. Vezilo izhaja v nakladi 2300 izvodov, in sicer enkrat na mesec. grafična priprava in tisk DITC Novo mesto. Naslov izdajatelj: BETI, Tovarniška 2, Metlika.

tudi okoli 12. ure. Ob tem času je našo temeljno organizacijo obiskala ekipa ljubljanske televizije, ki je pripravljala oddajo za „Naš kraj“. Tokrat so televiziji na filmski trak posneli Mirno peč. Ker igra Beti v tem kraju pomembno vlogo, so kamere zabrnele tudi v naših proizvodnih dvoranah. Dopoldan, ko je snemalec za oddajo zbiral „delovne“ kadre in popoldan, ko se je pred kamero postavil direktor Anton Bevc. V kratkem intervjuju je predstavil mirnopedško Beti, poudaril, da je ta organizacija prinesla v mirnopedški konec-novomeške občine veliko novega življenja, opozoril na sodelovanje med krajem organizacijami in šolami in zaključil z besedami, da postaja Mirna peč kraj mladih, to pa pomeni, da ima veliko za slug za to resnico tudi naša Beti.

KEGLJI PADAJO

Sindikalna osnovna organizacija je tudi v času, ko naše misli počasi uhajajo na morje, v planine, k sorodnikom, znancem ali prijateljem, dokaj aktivna. Na loge, ki so si jih člani organizacije zastavili na začetku leta, so več ali manj opravljene, med najbolj delavnimi pa so zagotovo „vesele deklice“ ali naše kegljavke. Čeravno vreme za ta šport ni najbolj naklonjeno, se dokaj redno zbirajo. Razumljivo je, da vrsta ni popolna, saj terja delo na polju tudi izkušene kegljavke. Pa vendar so steze pri Novljanu takrat, ko so na vrsti Mirnopedčanke, polne in keglji padajo kot za stavo. Še povsem drobna vestica: v času snemanja oddaje za Naš kraj so dekleta pripravila takoj po snemanju dvoboj s televizijsko ekipo. Po izenačenih metih so v začetku zastavljeno stavo dobile gostiteljice. Povemo naj, da so kegljale bolje, kot pa so pokazale pred kamerami. Je to bil trik ali trema?

Široko področje

Za pogovor z Betko Barbič iz Kometa, ki že dobro leto vodi delegacijo za kulturo, telesno kulturo in raziskovanje, sem se odločila zato, da se bralci seznanijo tudi s področjem delovanja delegacij v naši delovni organizaciji.

Betke ni potrebno posebej predstavljati, saj dela v Kometu že dolga leta, opravlja pa dela in naloge vodje traku v proizvodnji. Poznamo jo tudi po delovanju v samoupravnih organih in delegaciji.

Področje delovanja delegacije, ki jo vodi Betka, je široko, saj pokriva tri interesne dejavnosti. Vendar zaradi tega, kot je povedala Betka, nimajo težav, ker je delegacija številčno močnejša, in ker delegati disciplinirano ter odgovorno opravljajo zaupno funkcijo.

„Se sestajate pogosto?“

„Niti ne“, je odgovorila Betka in nadaljevala, „sestajamo se pred vsako sejo skupščine. Teh ni bilo veliko. Telesnokulturna skupnost in raziskovalna skupnost sta imeli po eno sejo, občinska kulturna skupnost pa tri. Skupaj pet sej in tolikokrat se je sestala tudi naša delegacija.“

Na vprašanje, kaj je bilo na dnevnih redih, je Betka povedala, da so na seji Telesnokulturne skupnosti izvolili novo vodstvo, se seznanili z novo organiziranostjo in sprejeli poslovnik o delu skupščine. Na skupščini raziskovalne skupnosti so izvolili novo vodstvo. Na skupščinah občinske kulturne skupnosti pa so sprejeli program dela, poslovnik, obravnavali statut, soglašali z ustanovitvijo Zavoda za varstvo narave in kulture dediščine v Novem mestu, obravnavali finančno poslovanje v letu 1982, osnutek finančnega načrta za 1983. leto itd.

Betko so čakale obveznosti v proizvodnji in za pogovor ni bilo več časa.

J. A.

BETKA BARBIČ

...da ni bilo niti enega bralca, ki bi v uredništvo Vezila vprašal, zakaj v minuli številki ni bilo rubrike „Ali več...“ Ali pomeni, da bralci te rubrike sploh ne berejo? Upajmo, da ne. V uredništvu smo se odločili, da z njo nadaljujemo. In še pojasnilo, zakaj je ni bilo v 5. številki. Izšli smo samo na osmih straneh, sredino pa smo namenili fotoreportaži, tako da nam je zmanjkalo prostora. Pa nadaljujmo. Ali več...

...da je v naši državi najbolj donosno peti. Po nekaterih podatkih o najvišje prijavljenem dohodku, je rekorder, kot se spodobi, v našem glavnem mestu. Piše se Šaban Saulić, in poje tako imenovano „novokomponirano“ glasbo, ki bi ji povsem mirno lahko rekli narodna glasba. V beograjski občini Rakovica je prijavil 4.684.815,00 dinarjev. Ko so ga povprašali o številki, je povedal: „Kar verjeti ne morem, da je šlo toliko denarja skozi moje roke!“ Kaj naj zapišemo mi? Tudi mi ne moremo verjeti, da je najbolj donosno peti.

...da Jugoslovani delamo za liter goriva daleč največ časa. Statistični izračuni so dokazali, da moramo za liter bencina delati 34 minut. Da bo zadeva bolj jasna, naj takoj zapišemo, da smo si pomagali z izračuni, ki so bili objavljeni v glasilu „Naftagasa“, kjer so za primerjavo vzeli cene goriva s 3. marca lani. (Liter super bencina je stal 30,50 din). Pa poglejmo, koliko minut delamo za nakup litra supra:

...da so na Kosovu, kjer je v stanovanjski politiki prevladovala anarhija, napravili bistvene premike. Kaže, da so vrnili okoli 100 stanovanj, katerih najemniki imajo hišo, ali pa so se vselili nezakonito. Od tistih, ki niso plačevali najemnin, so izterjali večji del obveznosti, prav tako pa so vrnili okoli 400 hektarov nezakonito pridoljenih zemljišč. Ti uspehi so rezultat večmesečne zahtevne in dobro organizirane družbene akcije pri odkrivanju in odpravljanju negativnih pojavov v pokrajini.

Kaj je pravzaprav narisal Rembrandt

Skupina nizozemskih umetnostnih zgodovinarjev, ki je bila ustanovljena leta 1968, da bi ugotovila avtorstvo vseh platen, ki jih pripisujejo velikemu evropskega slikarstva Rembrandtu Harmenszu van Rijnu (1606—1669), je ugotovila, da so vsaj polovico umetnin, za katere je doslej vladalo prepričanje, da so Rembrandtova zgodnja dela, v resnici naredili njegovi učenci in posnemovalci.

V knjigi, ki jo bodo v kratkem izdali in za katero eden od strokovnjakov pravi, da bo „v svetu umetnosti poč-

la kot bomba” je petčlanska skupina razložila, da je med 93 deli, ki so veljala za Rembrandtova zgodnja dela, 44 platen, nastalih v obdobju med 1625 in 1631, ki so jih naslikali njegovi učenci in posnemovalci. Le 42 slik je mogoče z gotovostjo pripisati Rembrandtu; avtorstva preostalih sedmih slik pa ni mogoče ugotoviti. Vodja skupine strokovnjakov Josua Bruyn, profesor umetnostne zgodovine na univerzi v Amsterdamu, pa ni hotel povedati, za koliko se bo zmanjšala vrednost nekaterih slik po izidu knjige; dejal je le, da presenečenje ne bi smelo biti preveliko, saj so že prej sumili o avtentičnosti 44 zgodnjih Rembrandtovih del.

V štirinajstih letih so nizozemski umetnostni zgodovinarji preiskali na stotine Rembrandtovih del širom po svetu.

Med svojim delom so uporabljali najnovejše tehnike, med drugim snemanje z rentgenskimi žarki, tehniko infra rdeče fotografije, ultra vijolično žarčenje in dendrokronologijo t. j. ugotavljanje starosti lesenih plošč, na katere so naslikana mnoga Rembrandtova dela. Angleško pisana knjiga, ki jo bodo v kratkem izdali na Nizozemskem in še v nekaterih drugih državah, je prva od serije petih knjig s skupnim naslovom „A Corpus of Rembrandt Painting” (Celotno Rembrandtovo slikarstvo). Pred nekaj dnevi so jo predstavili v Leidenu, kjer je bil Rembrandt rojen.

Velik del omenjenih zgodnjih Rembrandtovih slik je v javnih zbirkah in muzejih in vse lastnike so o rezultatih raziskav obvestili, še preden so jih objavili. Skupina je med drugim ugotovila, da je v amsterdamskem Rijksmuseumu le ena sama slika, za katero so doslej mislili, da jo je naslikal Rembrandt in ki ni njegovo delo, ampak je njen avtor Jan Lievens.

Cirkuški Prevoz

Nenavaden prizor se je nedil Metličanom v ponedeljek, 20. junija, okoli 13. ure. Manjši tovornjak, ki je vozil skoz Metliko proti pošti, je bil umetelno naložen z raznoraznimi paketi. Zdelo se je, kot da gre naravnost v cirkuški šotor, kjer ga bodo postavili kot cilj ljudstvu, ki bo vanj metalo žogice. Marsikdo se je začuden ozrl za tovornjačkom, in ko je že kazalo, da bo eden manjših paketov padel na pločnik, je voznik, hote ali nehote, z lahnim manevrom povzročil, da se je tovornjak nagnil in vsi paketi so, majaje sicer, ostali na tovornjaku. Vse skupaj je trajalo le nekaj minut, dokler se tovornjak ni ustavil pred pošto. Iz kabine so izstopili trije možakarji. Zadovoljni, zakaj tokrat so vsi paketi prispeli, kamor so morali. Še bolj zadovoljni pa bodo bržkone naslovniki. Tokrat bodo dobili pošiljke, ki so jih očitno pripravili v Beti. (Le koliko paketov je ob podobnih vožnjah končalo v Metliki?) Vprašanje pa je, če bi bili trije možakarji tako zadovoljni, ako bi jih med vožnjo ustavil miličnik. Očividci so namreč trdno prepričani, da tako „cirkuško” naložen tovornjak zagotovo ne sodi na cesto.

Z. J.

Minilo je že dobro leto, odkar deluje v prostorih TOZD konfekcija Dobova agencija Temeljne posavske banke Krško. To pomeni Dobovčanom veliko, saj so prej opravljali denarne zadeve v Brežicah. Banka opravlja vse bančne posle, razen dajanja potrošniških kreditov, del sredstev pa gre tudi za kredite gospodarstvu.

V banki sta zaposlena dva delavca, ki imata polne roke dela, posebno še ob izplačilnih dneh, saj vse organizacije združenega dela v Dobovi izplačujejo osebne dohodke preko te ekspoziture. Ob enoletnem jubileju jim želimo veliko uspehov. (Foto: Branko Matkovič)

'Pravoverni' Slovenci

Sliši se skoraj neverjetno, toda Jugoslovani smo, pravzaprav postajamo, narod varčevalcev. Še bolj zanimivo je to, da vloge občanov na deviznih knjižnicah in računih kljub zmanjševanju standarda naraščajo. Pri realno manjših osebnih dohodkih in pri povečanju cen na trgu je to na prvi pogled celo smešno.

Jugoslovani so, tako poročajo v Politiki, 10. maja letos imeli na deviznih računih, deviznih knjižnicah, kakor tudi na tekočih žiro in drugih računih, skoraj 883 milijarde dinarjev. Še

bavno je to, da Jugoslovani v bankah in na poštah spravljamo v glavnem le devizne novce in bankovce, dinarjev pa je kaj malo.

Po podatkih je namreč v bankah vloženi komaj trideset odstotkov vseh sredstev, vse drugo pa imajo jugoslovanski državljani v devizah. Najbolj „pravoverni” smo pravzaprav v Sloveniji, kjer v dinarsko veljavo še najbolj zaupamo; od stodev milijard dinarjev, kolikor jih je na slovenskih knjižnicah in računih, je 45 milijard dinarjev, drugo pa v devizah. Sicer pa imajo največ prihranjenega Srbi, v tej republiki je na bankah in na poštah prihranjenih dobrih dvestodevetdeset milijard dinarjev, od tega čez dvestodeset v tujih valutah. S skoraj dvestoštidesetimi milijardami dinarjev jim

sledi hrvaška republika, Bosanci in Hercegovci so tretji, 10. maja 1983 so imeli vložena denarja skoraj za 114 milijard naših dinarjev. Prav na koncu z vlogami v bankah ali poštah so prebivalci Kosova, ki pa imajo, tako vsaj kaže, veliko manj zaupanja v jugoslovanski dinar kot Slovenci; komaj 15 odstotkov njihovih vlog je dinarskih.

Zdaj verjetno ni čas, da bi se spraševali, kaj torej dinar pri varčevanju v Jugoslaviji sploh pomeni, res je le, da bo pri sedanjem (pravilno naravnanim) padanju dinarja v primerjavi z drugimi denarnimi vrednostmi, celotna dinarska vloga Jugoslovanov sorazmerno še padal, vloge v tujih valutah pa bodo sorazmerno, v dinarje preračunano, še poročala